

СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ПОКАЗНИКІВ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Страховий ринок виступає важливою складовою фінансового сектора економіки України, і його стан багато в чому визначає вирішення важливих соціально-економічних завдань, які стоять перед державою. Досвід провідних країн світу доводить, що страхування є універсальним інструментом, створеним людством для забезпечення страхового захисту. Крім того, воно сприяє залученню в економіку країни довгострокових інвестиційних ресурсів, тим самим сприяючи активізації підприємницької діяльності. Створення сприятливих умов для розвитку страхування в Україні потребує проведення глибоких теоретичних досліджень та надання наукових рекомендацій, які можуть стати важливим чинником практичного використання потужного потенціалу страхування у вирішенні соціально-економічних проблем суспільства.

Базуючись на даних про розміри активів страховиків, в тому числі дозволених для представлення коштів страхових резервів, обсяги сплачених статутних капіталів, сформованих страхових резервів, валових страхових платежів та страхових премій, переданих перестраховикам протягом 2005–2015 рр., ми оцінили щільність зв'язків між ними (табл. 1).

Таблиця 1

Значення коефіцієнтів кореляції основних показників розвитку страхового ринку в 2005–2015 рр.

Показник	Активи по балансу	Дозволені активи*	Сплачені статутні капітали	Сформовані страхові резерви	Валові страхові премії	Страхові платежі, сплачені перестраховикам
Активи по балансу	1					
Дозволені активи*	0,8986	1				
Сплачені статутні капітали	0,8696	0,7778	1			
Сформовані страхові резерви	0,9369	0,8154	0,8260	1		
Валові страхові премії	0,9181	0,7308	0,8628	0,9568	1	
Страхові платежі, сплачені перестраховикам	0,3384	-0,0286	0,3988	0,4524	0,5582	1

Примітка *. Активи, визначені ст. 31 Закону України "Про страхування"

За результатами аналізу було виявлено:

– дуже суттєву взаємозалежність між активами страховиків по балансу та сформованими страховими резервами ($R=0,9369$), валовими страховими преміями ($R=0,9181$), а також між сформованими страховими резервами та валовими страховими преміями ($R=0,9568$);

– сильний взаємозв'язок між такими показниками як активи по балансу, дозволені активи та сплаченими статутними капіталами;

– помірну залежність між страховими платежами, сплаченими перестраховиками, та валовими страховими преміями ($R=0,5582$) в аналізованому періоді.

При цьому передача ризиків у перестраховання вітчизняними страховими компаніями не визначалась розмірами активів та сформованими страховими резервами, а залежала від обраної стратегії управління ризиками.

Таким чином, сучасний стан розвитку страхового ринку характеризується низьким рівнем маркетингової активності страховиків, погіршення їх фінансового стану та в окремих випадках банкрутством (зокрема СК «Лафорт», «Авіоніка»), втратою потенціалу та впливом іноземних інвестицій на фоні складних суспільних перетворень, що мають місце в країні. Недостатній рівень розвитку вітчизняного фондового ринку змушує страхові компанії акцентуватись виключно на страховій діяльності, не дозволяючи в повній мірі диверсифікувати свої ризики і реалізувати ключові функції страхування.